

ÄMMAEMANDATE KOGEMUSED TÖÖVÄGIVALLAGA: KVALITATIIVNE POOLSTRUKTUREERITUD INTERVJUU

MERIT TAIM MSc Tartu Ülikool, üliõpilane; Tartu Tervishoiu Kõrgkool, õpetaja
MARGIT LENK-ADUSOO MA Tartu Tervishoiu Kõrgkool, juhtivlektor
ERE UIBU MSc Tartu Ülikool, nooremlektor

SISSEJUHATUS

- Töövägivald on levinud nähtus, mis mõjutab erinevaid tervishoiuspetsialiste.¹
- Võrdluses teiste tegevusvaldkondadega kogevad tervishoius töötavad spetsialistid töövägivalda 16 korda tõenäolisemalt² ning sellel on negatiivsed tagajärjed kogu süsteemile.³
- Ämmaemandate töövägivalla kogemuste kohta leidub maailmas vähe uurimistöid, ning teemat pole ka varasemalt Eestis uuritud.

EESMÄRK

Kirjeldada ämmaemandate kogemusi töövägivallaga, täpsemalt:

- kuidas ämmaemandad töövägivalda mõistavad ja on kogunud;
- mis on töövägivalla tagajärjed ning kuidas nendega toime tulla;
- missugused on arvamused töövägivalla ennetamisest.

METOODIKA

Andmeid koguti aprill-detsember 2023 poolstruktureeritud intervjuudega ja analüüsiti induktiivse sisuanalüüsi meetodil.

TULEMUSED

Uurimistöös osales 16 ämmaemandat, vanuses 25-58 eluaastat ning töökogemusega 1,5-37 aastat.

Joonis. Ämmaemandate kogemused töövägivallaga

JÄRELDUSED

- Töövägivallal on valdavalt negatiivne mõju, ja seda nii vägivalla kogejale, tervishoiuteenuse tarbijale kui ka tervishoiusüsteemile.
- Uurimistöö kinnitab, et töötajate teadlikkust tervishoius esinevast töövägivallast tuleb parandada.
- Töövägivalla ennetamiseks on vajalik kehtestada regulatsioonid ning käitumisjuhised.
- Oluline on arendada meeskonnatööd, kuna positiivsel ning toetaval töökeskkonnal nähakse väärtust töövägivalla ennetamisel ning sellega toimetulemisel.

¹ International Labour Office (ILO). (2020). Safe and healthy working environments free from violence and harassment – Geneva

² OECD. (2021). The economics of patient safety Part IV: Safety in the workplace: Occupational safety as the bedrock of resilient health systems. Paris.

³ Tuominen, J., Tölli, S. and Häggman-Laitila, A. (2023) Violence by clients and patients against social and healthcare staff – An integrative review of staff's well-being at work, implementation of work and leaders' activities. J. Clin. Nurs. 32, 3173–3184.